

VIJF MILLIOEN VOOR ZES VALSCHE VERMEERS

Hoe Han Van Meegeren De Heele Kunstwereld Voor Het Lapje Hield EEN SATANISCH GENIE BREEKT REPUTATIES

Hij schildert thans, streng bewaakt, een nieuw doek ten bewijze van zijn technisch kunnen

W IJ schrijven enkele jaren terug. De strijd om Europa is nog in zijn beginstadium. In een garage in Straatsburg staat een geheimzinnige vrucht-auto, die hier, na een lange en moeilijke reis, is gestrand. De wagen komt uit het Zuiden, van den kant van Nice. Wat zit er in die auto? Men fluijstert van kostbare schilderijen, noemt den naam van den grooten Johan Vermeer van Delft.....

Vijf maanden lang blijft de auto in de garage. Vijf maanden lang blijven de mysterieuze groote rollen waarmede hij geladen is, voor de oogen van onbevoegden verborgen. Er zijn moeilijkheden met de papieren, de reis naar Nederland kan niet worden voortgezet. Dan wordt er een Rijnaak gecharterd. De grootste rol, van verscheidene meters lengte, wordt voorzichtig ingeladen. Bestemming: Rotterdam. Er duikt een tusschenpersoon op. Het werk komt in den kunsthandel: de vermaarde firma Hoogendijk & Co., van de Keizersgracht in Amsterdam. Er is veel geheimzinnigheid. Publiek en pers worden in onwetendheid gelaten.

De grootste Vermeer

„HET avondmaal” is het grootste schilderij dat Vermeer ooit gemaakt heeft. Het grootste? Slapen onze kunstexperts? Het is waarachtig zoo groot, dat het nooit in het atelier van Vermeer had gekund, laat staan er uit.....

„Het avondmaal” is een kind van Han van Meegeren, geboren in diens fantastische atelier te Nice, omringd door kostbaar meubilair, uniek Chineesch porcelein, echte doeken van werkelijke oude meesters. Het is bijna zoo mooi als de „Emmausgangers”, het doek dat heel de kunstwereld deed zwijmelen en dat evenzeer de Zuidelijke zon geroken heeft, maar nooit de frissche lucht van Delft.....

Later zal blijken dat er behalve „Avondmaal” en „Emmausgangers” (in 1937 door bemiddeling van Hoogendijk voor f 550.000 aan een Rotterdamse combinatie verkocht ter plaatsing in Museum Boymans) nog drie „Vermeers van Nice” zijn: „Christuskop”, ook geheeten

„De Voetwassing”, een Vermeer van Van Meegeren, voor f 1.200.000 aangekocht door den Nederlandschen Staat ter plaatsing in het Rijksmuseum.

genieus gaan studeren. Maar onwettigbaar trakt hem de kunst, hij is een zeer begaafd teekenaar, verwerft spelenderwijs de acte middelbaar teekenen wordt aangezocht leeraar te worden aan de teekenacademie in Den Haag. Slaat deze uitnodiging af, wil zelfstandig werken. Vestigt zich in de residentie, valt daar al gauw op door verrassend werk: kerkinterieurs, strandleven, portretten. Een tijd lang is hij zeer en vogue, maakt tal van portretten in vooraanstaande Haagsche kringen, geeft schilderlessen.

Maar geleidelijk breekt er in de critiek een strooming baan, die Van Meegeren als tweederangsman stempelt. Men gaat hem steeds met anderen vergelijken, er is „iets” in zijn werk dat aan de oude meesters doet denken, men voelt reminiscenties van Steen en Hals, denkt aan Rembrandt en Bosboom, noemt Cuyp en Van Berchem.

Naar Parijs.

EN Van Meegeren zelf? Hij beschouwt zich als een groot schilder, wil een van de grooten zijn, zooniet de grootste. Er groeit in hem een verbittering, een wrok tegen allen die hem niet op de juiste waarde weten te schatten of willen schatten. Het benaauwt hem. Hij kan de gedachte niet loslaten dat men hem miskent. Dat is gevaarlijk, hoe juist zal Cornelis Veth hem vele jaren later intuisief tazeeren „virtuositeit die voor niets staat en daardoor een gevaarlijk bezit is”. Van Meegeren geeft er den brui aan. Hij is praktisch „broke”, begeeft zich gedestillieerd naar Parijs.

Daar doet hij andere ervaringen op. Hij heeft goede introducties, komt in contact met vermogende Engelschen en Amerikanen en werpt zich vol ijver op het portrettschilderen. Parijs geeft hem wat Nederland hem niet gaf: naam. Voorloopig is van Meegeren tevreden, hij werkt hard, leeft sober, verdient veel geld.

Ja, het gaat hem financieel voor de wind. Maar diep in hem blijft de wrck, die door zijn Parijsche successen slechts oppervlakkig genezen is. Daar zit hij nu, een succesvol man..... maar in het vaderland, kijken critici nog steeds op zijn werk neer. Het is geen prulwerk, o neen. Daarvoor is het te knap. Maar het mist iets, zegt men.

WORLD-COPYRIGHT
AMSTERDAMSCH DAGBLAD
Nadruk verboden, ook in gedeelten

Dat kan Van Meegeren niet langer verdragen. Hij wil voor zichzelf de genoegdoening smaken dat men zijn werk bewondert. Welnu, hij zal de wereld dwingen hem die bewondering te schenken. Hij zal de menschheid op de knieën dwingen, op de knieën voor hem, Van Meegeren.

Het plan rijpt.

ZOO rijpt het plan. Van Meegeren haast niet uit gelddorst. In zekeren zin geeft hij niet om geld, hij geeft alleen om mooie dingen om zich heen, in het Zuiden vond hij al wat een mensch begeeren kan, neen, gelddorst is het niet wat hem drijft, wat hem slapeloze nachten bezorgt, hem grijpt tot in zijn bloed, een obsessie wordt. Schilderen zal hij, schilderen zooals nog nooit iemand het gedaan heeft. Men zal hem erkennen.

Van Meegeren bewondert Vermeer, waarschijnlijk oprecht. Hij voelt zich geen vervalscher. Hij zou er niet aan denken copieën te schilderen en die voor echt uit te geven. Maar hij weet dat er in Vermeer's leven een periode is geweest, die met een sluis is omgeven. Heeft de groote Delftsche meester, zooals zoovele anderen, een Italiaansche periode gekend?

Het besluit wordt genomen. Van Meegeren zal Vermeer schilderen. Hij zal een andere Vermeer doen kennen, een onbekende Vermeer, de Italiaansche Vermeer. Geen imitatie, maar een nieuwen Vermeer in de manier van de ouden, zal hij scheppen.

Aan het werk.

VAN Meegeren gaat aan het werk. Kapitale doeken sieren zijn ezel. O ja, hij kan wel iets. Hij kan het zelfs even moor als Vermeer, misschien nog mooier — hij is alleen niet origineel. Hij weet hoe hij zijn figuren moet concipieeren, zijn compositie kiezen, zijn blauwen en witten en grijzen aanbrengen, niemand zal zeggen dat het geen Vermeer is. Hij verheugt zich over zijn eigen knapheid.

Want het is niet zoo eenvoudig om Vermeer te schilderen. Daar is b.v. het blauw, het beroemde blauw, het onmiskenbare ultramarijn van Vermeer. Echt ultramarijn, wel te verstaan, geen moderne fabrieksverf uit een tube, synthetisch vervaardigd op aniline-basis. Neen, echt Lapis Lazuli moet de grondstof wezen, de geheimzinnige blauwe halfedelsteen uit Afganistan, van de boorden van het Balkameer of uit Chili, welke de ouden door slibben in verf omzetteren Van Meegeren gaat op zoek. Schrijft naar Londen, vindt een adres in Bond Street. Zeshonderd Engelse ponden moet hij neerleggen voor een onseje. Wat geeft het?

GELEIDELIJK ontwikkelt Van Meegeren een fabelachtige techniek, die in niets bij die van de ouden ten achter staat. Hij weet zich in België en Amerika echt loodwit te verschaffen, want wit en wit zijn twee. Het fabriekswit is heel-

derzoek dan? Ook die moeilijkheid wordt omzeild: hij brengt de nieuwe verf aan op die plaatsen, waar op het oude doek gelijksoortige verven staan. Is er op het oorspronkelijke doek een met loodwit geschilderd tafelleed, dan schildert hij op dezelfde plaats eveneens met loodwit, een wit gewaad of een dergelijke voorstelling.

Van Meegeren ontving:

Emmausgangers:	f 340.000
Avondmaal:	„ 1.350.000
Christuskop:	„ 325.000
Overspelige	
Vrouw	„ 1.000.000
Voetwassing:	„ 1.100.000
Zegening:	„ 1.000.000
	f 5.115.000

„De overspelige Vrouw”, of „Magdalena voor Christus”, een Vermeer van de hand van Van Meegeren, voor f 1.650.000.— aan Göring verkocht.

maal geen loodwit, maar zinkwit, want verschillende landen hebben om hygiënische redenen een fabricage-verbod ingesteld. Maar de zeventiende eeuw kende geen zinkwit, men moet daarmee dus oppassen. En Van Meegeren past wel op. Hij gebruikt karmijn-rood, echte cochennille, gemaakt van bladluizen, goudveer, zeldzame aardverf uit donkere mijngangen. Hij weet dat de oude meesters hun eigen verven maakten; zij kochten immers drooge grondstof, welke de leerjongens achter het atelier met den wrijfsteen verpulverden. Welnu, Van Meegeren neemt den wrijfsteen ter hand, mengt zijn eigen verven. Nu zal het microscopisch onderzoek aantoonen dat er verf van grofkorrelige structuur verwerkt is en geen machinaal gevreven moderne fabrieksverf. En men zal zeggen: „Zie je wel, de schilderij is echt”.

Raffinement.

MAAR het doek? Kan dat hem niet verraden? Neen, want Van Meegeren koopt oude doeken op veilingen, echte zeventiende eeuwers, compleet met scheuren en barsten. Hij laat de verf zitten, schildert er domweg overheen.

Maar het röntgenologisch on-

„Het Avondmaal”, door Van Meegeren als een Vermeer gesigneerd en verkocht aan den heer D. G. van Beningen te Rotterdam.

derzoek dan? Ook die moeilijkheid wordt omzeild: hij brengt de nieuwe verf aan op die plaatsen, waar op het oude doek gelijksoortige verven staan. Is er op het oorspronkelijke doek een met loodwit geschilderd tafelleed, dan schildert hij op dezelfde plaats eveneens met loodwit, een wit gewaad of een dergelijke voorstelling.

Wanneer men nu de schilderijen gaat doorlichten, zal men weliswaar de gebruikelijke vage vlekken ontdekken, maar geen scherpe, onverklaarbare contrasten. Er zullen geen groote lichte of donkere vakken te zien zijn. Niet bij Van Meegeren.

Critici over den echten Van Meegeren.

Hij had zich steeds doen kennen door zijn knapheid, misschien nog meer door die virtuositeit die voor niets staat, en daardoor een gevaarlijk bezit is”
CORNELIS VETH

„Alles proeven van een handig en vol talent, dat in vele en velerlei manieren kan werken: Bosboom, Rembrandt, Van der Hem, de Japanners”
KASPIER NIEHAUS

„Alles is fijn en delicaat en deze als in zilveren lichtintensiteit badende strandtaferelen, terwijl de studiekoppen, indien de trant niet een merkwaardige moderniteit verried, wat grondigheid van observatie betreft aan een Cuyp, een Potter, een Nicolaas Berchem zouden kunnen doen denken”
PANORAMA

„Zijn kunst herinnert in haar meesterlijken opzet en genialen zwier aan die van de oude meesters”
JAN UBINK

Experimenten.

Dan wijdt Van Meegeren zijn aandacht aan de hardheid van de verf en aan de vernislaag. Hij weet dat men met bepaalde kunstharzen nieuwe verf keihard kan laten opdrogen. Hij doet experimenten met retorten en kolpjes, die hij verwarmt en afkoelt, tot hij de oude vernissoorten zoo veel mogelijk benaderd heeft.

Zoo werkt Van Meegeren als een bezetene. Hij wordt de slaaf van zijn werk, kan het niet meer loslaten. Van 1937 tot 1939 schildert hij zijn „Vermeers” — de zesde, de „Voetwassing” zal later in Laren ontstaan. Hij neemt tusschenpersonen in den arm. Er wordt een legende gevormd en verspreid — de legende van de in de vorige eeuw naar Frankrijk uitgeweken Hollandse familie. Op een buitenplaats in Frankrijk zou plotseling bij een boedelscheiding een verzameling van over de tachtig onbekende meesters ontdekt zijn. De legende gaat erin als koek. Boymans komt in het bezit van de Emmausgangers voor 550.000 gulden — heel de kunstwereld zwijmelt.

Triomf of angst?

INTUSSCHEN maakt Van Meegeren innerlijk een vreemde tijd door. Schrikt hij niet van zijn eigen succes? Wat moet er in dezen mensch omgaan, wanneer hij in Boymans komt en (Zie verder pag. 4 eerste kol.).

Critici over den valschen Van Meegeren.

„Het meesterwerk van Johannes Vermeer van Delft”
Dr. A. Bredius

„Een wonder der schilderkunst”
Dr. A. B. de Vries, ass. Rijksmus. A'dam

„Dit werk glijdt voor immer in uw ziel”
Lode Zielens

„Het voert bijna naar een andere wereld”
Metropole, Antwerpen

„Machtige eenvoud”
Cornelis Veth

„Het belangrijkste kunsthistorische evenement van de laatste jaren”
Dr. Frans van Thienen, cons. gem. mus. Den Haag

„voorstudie voor de Emmausgangers”, „De zegening” ook bekend als „Jacob zegent Isaac” en „De overspelige vrouw”, ook genoemd „Magdalena voor Christus”. En tenslotte is er nog een „Vermeer van Laren”: „De voetwassing”.

Dat maakt tezamen zes valsche Vermeers, die den vervaardiger 5.115.000 Hollandsche gulden in het laadje brachten — geen wonder dat de man een Nederlandsch record vestigde bij de inlevering van 1000-guldensbiljetten, waarvan hij er liefst 2100 ter inwisseling aanbood.

Wie is Van Meegeren?

WIE is deze Han van Meegeren? Wat waren zijn drijfveren? Hoe slaagde hij erin heel de kunstwereld voor het lapje te houden? Drie vragen die wij zullen trachten te beantwoorden.

Han van Meegeren werd geboren te Deventer in het jaar 1889, is dus thans 56 jaar. Reeds in zijn jeugd een schrander jongmensch; hij zou in Delft voor in-

Vijf miljoen voor zes valsche Vermeers

(Vervolg van pag. 3)

een bescheiden plaatsje zoekt achterin het proppolle zaaltje waar in den hoek, bewaakt door strenge cipiers, het meesterwerk van „Vermeer”, in gedempt licht te kijk staat, in dit zaaltje waar zo'n serene sfeer hangt, waar men slechts op eerbiedig fluisserende toon van zijn bewondering doet blijken, waar een reeks van buitenlandsche beroemdheden in extase staat?

Men weet het niet. Moet niet een wilde triomf in Van Meegeren zijn opgestegen, een gekmakende roes: „Ik, ik heb dit gemaakt, ik, de verguisde Van Meegeren!” Moet niet een satanische lach in hem zijn opgekrampd? Want deze man heeft zijn doel bereikt: de wereld ligt aan zijn voeten en aanbidt het werk van zijn geest en zijn handen.

Of is Van Meegeren alleen maar geschrokken, met dien wilden angst van een kind dat gezondigd heeft en geen raad weet met zijn geheim — het geheim dat nooit iemand mag ervaren? Hier moet een psychologische spanning zijn gewekt die menigeen gek zou hebben gemaakt. Is het wonder dat Van Meegeren meer en meer heil gaat zoeken bij de flesch, dat hij steeds excentrieker wordt en met geld gaat gooien, het geld dat hem mogelijk gebrand heeft in den zak?

Te Laren.

DE oorlog is uitgebroken. Van Meegeren heeft Zuid-Frankrijk verlaten, komt naar Holland terug. Doekt zijn atelier en zijn kunstschaten op, incasseert daarvoor ruim een miljoen francs, verkoopt ook een deel van zijn eigen collectie oude meesters, wat hem opnieuw een miljoen oplevert. Als welgesteld man vestigt hij zich te Laren, waar hij weer de schilder Van Meegeren wordt, tamelijk productief is en o.a. verschillende doeken maakt van „Tinus”, den bekenden Laranschen dorpsmuzikant met zijn hoempa, werk dat aan Frans Hals doet denken.

Maar opnieuw wordt de aandrang hem te machtig, en in de eenzaamheid van een zorgvuldig afgesloten atelier kruipt Van Meegeren opnieuw in de huid van Vermeer: „De voetwassing” ontstaat en..... wordt voor echt in den handel gebracht. Ditmaal is het de firma De Boer, van de Heerengracht in Amsterdam, door welke bemiddeling het werk aan den man komt. Het is de Nederlandsche Staat, die het aankoopt — het zal, na den oorlog een grandiooze verrijking zijn voor het Rijksmuseum. En gaarne telt „Quisling” Rost van Tonningen één miljoen twee honderd duizend gulden neer..... geld van de Nederlandsche Bank.....

Het Deutsche web.

DE jaren verstrijken. Nog is Van Meegeren's geheim een geheim. In het hart van Europa stort een wereld van schijn en bedrog in bloed en vuur ineen — het zal het signaal zijn, dat ook Holland wekt.

Men gaat de gangen van gevluchte Duitschers na. Een van die mannen is de bankier Miedl. Wie is dat? Een man, die, voordat de schaduw van den nacht over Nederland viel, reeds ontwikkeld was in enkele geruchtmakende kwesties — de goudmijn „Redjang Lebong” en andere financiële ondernemingen. De Duitschers rukken binnen. Miedl staat nu onder hooge protectie. Hij laat zijn oog vallen op den Joodschen kunsthandel Goudstikker, bekend over heel de wereld. Eigent zich deze zaak toe wordt daardoor tevens eigenaar van het kasteel Nijenrode en van het buiten „Oostermeer” aan den Amstel. Daar gaat hij wonen en spint zijn web over de Nederlandsche kunstschaten.

Toch is Miedl slechts een voorpost. Achter zijn rug zijn belangrijker mannen aan het werk mannen, die de wereld doen wankelen. Want Miedl werkt voor Hermann Göring, voor den man, die heel Europa leegroofde

in zijn protserige liefde voor „cultuurschaten”, die zijn paleizen moesten sieren. De Goudstikker-collectie is juist een kolfje naar Göring's hand — Miedl effent den weg.

Göring koopt.

MIEDL is zeker een handig zakenman, maar er zijn anderen die nog slimmer zijn. Han van Meegeren zal de man zijn die hem ertusschen neemt. Want er is nog een mooie „Vermeer van Nice” die nog geen bestemming heeft gevonden. Misschien iets voor Miedl? Een vertrouwensman brengt het contact tot stand. Miedl vliegt erin. Kabelt verrukt naar den Rijksmaarschalk dat hij een echte Vermeer weet zitten, een onbekend meesterwerk: „De overspelige vrouw” of „De boetvaardige Magdalena voor Christus”. Het werk is kostbaar, ja, één miljoen zeshonderdvijftigduizend gulden moet het opbrengen. Maar daar is misschien wel iets op te vinden?

Göring vindt er iets op. Hij stuurt 150 schilderijen, „oude meesters” die hij — met bloedend hart? — afstaat uit zijn eigen collectie en — o wonder — naar Nederland stuurt. Later zal Miedl ze voor het grootste deel weer naar Duitschland terugverkoopden, ze blijken meest van inferieure kwaliteit. Maar Van Meegeren heeft weer een goeden dag gehad: krijgt hij niet elfhonderdduizend gulden in handen?

Het einde.

VAN Meegeren juicht inwendig, maar de Miedl-transactie zal hem noodlottig worden. Kapitein van Amstel, van het Bureau Bestrijding Vermogensvlucht in de hoofdstad, pluist de Miedl-affaire uit. Hij stuit op Van Meegeren. Voelt hem aar den tand. En Van Meegeren valt. Met toenemende snelheid komt hij uit den zevenden hemel om laag gedaald — hij is niet langer de grootmeester van Delft maar een doorgewone knoeier zijt hij een genie.

Hij bekent alles. Hij heeft nog meer „Vermeers” gemaakt: eer „Christuskop”, die aan den man werd gebracht als „voorstudie

voor de Emmaüs-gangers”. (Voor 400.000 gulden ging het werk van de hand, aan de firma Hoogendijk). En dan is er nog „De zegening”, eveneens via Hoogendijk verkocht aan den scheepvaartmagnaat W. v. d. Vorm te Rotterdam. Van Meegeren kreeg voor dat schilderij één miljoen gulden.

Acht Vragen.

DE droom is uit, maar er rijst een aantal vragen.

1 Hoe het mogelijk is dat het verhaal van de boedelscheiding in Frankrijk, het mysterie van die uitgeweken Hollandsche familie nooit behoorlijk is onderzocht?

2 Hoe is het te verklaren dat de sporen van de „Emmaüs-gangers” in weerwil van de groote belangen die daarmede gemoeid waren, nooit zijn nagegaan?

3 Waarom kreeg de kunsthandelaar geen argwaan toen de eene onbekende Vermeer na de andere „opdook”?

4 Hoe komt 't dat men nu zegt: „voor zoover bekend heeft Vermeer zeer zelden Bijbelsche onderwerpen gekozen” — terwijl de valsche Vermeers juist allemaal op bijbelvoorstellingen zijn gebaseerd?

5 Waarom ging alles zoo geheimzinnig — is dat alleen verklaard door het feit van den bezettingstoestand?

6 Waarom zegt men nu dat de stijl van de „teruggevonden doeken” volkomen afwijkt van dien van Van Meegeren — moet dat aantoonen dat zijn heele vervalschingsverhaal op fantasie berust en dat de „Vermeers” wél echt zijn?

7 Hoe is het mogelijk dat de restaurateur van Boymans, de heer Luyvieler, bij het verdoeken geen argwaan kreeg?

8 Is 't geen van de experts opgevallen dat op de „Vermeers” van Van Meegeren de koppen meer dan levensgroot zijn — een werkwijze die door de ouden nooit werd gevolgd? Hopelijk zal de justitie al deze vragen spoedig kunnen beantwoorden.

Een nieuw doek.

EEN origineel stuk van overtuiging zal daarbij misschien een groote rol kunnen spelen in de rechtzaak: de „Vermeer van Amsterdam”, geheeten „Christus en zijn discipelen in den Tempel”, een nieuw product van Han van Meegeren, dat thans op stapel staat, maar ditmaal onder scherpe controle. Men heeft Van Meegeren in staat gesteld zijn heele technische kunnen op dit nieuwe schilderij aan te wenden men gaf hem een oud doek en al zijn potjes en pannetjes en..... wacht in spanning het resultaat af.

Intusschen staat wel vast dat de kunstexperts zich grandioos vergist hebben. Men zou daarvan graag de ruitelijke erkenning hooren. De kunstexperts is een buitengewoon moeilijke vak, dat weet ieder. Het is voor den beroemdsten expert geen schande wanneer hij tot een onjuiste conclusie komt — mits hij het eerlijk toegeeft. Niettemin staan er reputaties op het spel. Zelfs meer dan alleen maar reputaties. Vooraanstaande menschen in de Nederlandsche kunstwereld zijn bij de Van Meegeren-affaire betrokken — is het een wonder dat thans pogingen worden aangewend om Van Meegeren te stempelen tot een leugenaar? Om de heele affaire maar gauw in den doofpot te stoppen?

Mooi of leelijk?

TENSLLOTTE rijst de vraag: „What is in a name?” Alles en niets. Vermeer is mooi. Van Meegeren is leelijk. Jawel. Maar als „Vermeer van Nice” nu mooier wordt gevonden dan „Vermeer van Delft” en „Vermeer van Nice” blijkt Han van Meegeren te zijn, dan wordt het toch wel lastig.

Dan moet het niet spoorlags door ijverige museumwachters worden afgehaakt en in den kelder van Boymans verstoppt, dan moet het blijven hangen. Niet als Vermeer, maar als Van Meegeren. Dat zou dan, met een kleine parafraze op Dr. Frans van Thienen, „de belangrijkste kunsthistorische stunt van de laatste jaren” zijn.

Opleiding voor het Staatsexamen voor Heilgymnastiek en Massage

Aanvang van den cursus: SEPTEMBER a.s.
Inschrijving leerlingen dagelijks: N., Amstellaan 178, tel. 95404.
Leider: E. G. LEFFELAAR.

Wij vragen voor spoedige indiensttreding een

INKOOPER(-STER)

voor onze afdeling DAMESHOEDEN

Vereischen: Grondige vakkennis en uitgebreide ervaring in het zeer goede genre. Volledige bekendheid met de inkoop-centra in binnen- en buitenland, goede smaak en begrip voor mode. Geschiktheid om leiding te geven aan verkoop- en atelier-personeel. Uitvoerige sollicitaties met recente foto aan de Directie van

de Bijenkorf

AMSTERDAM

PTT

PLAATSELIJKE TELEFOONDIENST AMSTERDAM

vraagt

vrouwelijk personeel

voor plaatsing als telefoniste te klasse bij den Boodschappen- en Informatiedienst.

Leeftijd 18 tot 30 jaar.

Vereichte: Diploma 5-Jarige H.B.S., Gymnasium of daarmede gelijkgesteld diploma.

Aanmelden bij den Chef afd. Personeel, Heerengr. 295.

STUDIO B & W VRAAGT: RECLAMESCHILDER.

Aanmelden persoonlijk: Voetboogstraat 24. — Telefoon 36837.

WIJ VRAGEN EEN

INKOOPER

voor onze afdeling HEERENMODE

Vereischen: Grondige vakkennis en ervaring in eerste klas modezaken, bij voorkeur in het detail-bedrijf. Geschiktheid om leiding te geven aan het verkoop-personeel der afdeling. Uitvoerige sollicitaties met recente foto aan de Directie van

de Bijenkorf

AMSTERDAM

WIJ VRAGEN EEN

INKOOPER(-STER)

voor onze afdelingen

PARFUMERIEËN en BIJOUTERIEËN

Vereischen: Grondige vakkennis en ervaring in eerste klas detail-bedrijven. Geschiktheid om leiding te geven aan het verkoop-personeel der afdeling. Uitvoerige sollicitaties met recente foto aan de Directie van

de Bijenkorf

AMSTERDAM

Banketbakkerij of gemengd bedrijf

ter overname gevraagd, onverschillig waar gelegen.

G. LEMPKE, R. Vinkeleskade 2, Amsterdam-Z. — Tel. 24195.

ROLLUIKEN- EN MARKIEZENFABRIEK

G. A. DE GAST

Amsterdam - Hilversum

Hoofdkantoor: Jac. van Lennepkade 301

Amsterdam W. — Telefoon 84137

Firma JOHAN GRANADE & Co.

CEINTURBAAN 33, AMSTERDAM, Tel. 24252,

vraagt voor direct:

kousenreparatrices, machine-stiksters en handwerksters.

Hoog loon. — Aanmelden dagelijks 9—5 uur.

NOSTRUM

EXTRACT VAN HEILZAME KRUIDEN

zenuwzwakte?
slapeloosheid?
lusteloosheid?

Nostrum helpt!

VERKRIJGBAAR BIJ APOTHEKERS EN DROGISTEN
WAAR NIET VERKRIJGBAAR: PHARM. ONDERNEMING „DAQEN OBAI” Tel. 33093 A'DAM

MORGEN, ZONDAG

VAN 10 TOT 4 UUR

en
MAANDAG VAN 9 TOT 2 UUR

Nog „KIJKDAG” bij „ODEON”

SINGEL 460 AMSTERDAM

van MAGNIFIEKE INBOEDELSEN enz.

APOLLO PAVILJOEN

CABARET DANCING

THE SING-SONG-SHOP

Dagelijks om 8 uur dansmuziek door

THE SING-SONG-SHAKERS

o. l. v. Jock Ferwerda.

Nieuw Cabaret-programma met o.a. KATJA BERNDSEN.

Aan H.H. Werkgevers wordt verzocht, die leden van hun personeel, die in het bezit zijn van een officiële medewerkerskaart van

„Nederland herdenkt 1940-1945”

op Donderdag 30 Augustus a.s. van 13 uur af vrij te willen geven, teneinde aanwezig te kunnen zijn op de generale repetitie.

DE TECHNISCHE COMMISSIE.

Algemeen Secretariaat
Beethovenstraat 96
Telefoon 97550

België en Frankrijk

Zakenman, die Dinsdag 21 Aug. naar België en Frankrijk vertrekt, kan zich nog met enige opdrachten belasten. Brieven onder letters TS 3, afgeven bij Adv.-Bur. Service, Singel 272, Amsterdam-C. (niet per post).

Oproep Reserve Officieren

Binnenkort zullen eenige duizenden Reserve-Officieren worden opgeroepen in werkelijke dienst. Hiervoor komen in de eerste plaats in aanmerking zij, die genegen zijn om opgeroepen te worden.

Derhalve moeten Reserve-Officieren, niet ouder dan 45 jaar, die genegen zijn om te worden opgeroepen voor den dienst bij

a. de Compagnieën Gezagstroepen in Nederland (bestemd voor handhaving van orde en rust, alsmede bewakingsdiensten).

b. nieuw te vormen onderdelen in Nederland en Duitschland.

c. Expeditionnaire Macht, uitzending 2e helft September, resp. begin October a.s. naar Engeland.

d. Expeditionnaire Macht, uitzending naar Engeland begin November a.s.

zich onverwijld rechtstreeks schriftelijk melden bij het Departement van Oorlog, Afd. III A, Bureau 6, Plein 4, s-Gravenhage.

Een en ander onder vermelding van:

1. naam en voorletters,

2. rang en wapen of dienstvaak,

3. waarvoor opgeleid (wapen, onderdeel),

4. geboortedatum,

5. huysadres.

Na aanmelding volgt oproep van de zijde van het Departement van Oorlog, zoodat geen bezoeken vooraf kunnen worden toegestaan.

Het Hoofd van het Centr. Vrijw. Bur. voor dezen:

Het Hoofd A.O. Amsterdam C/N.

J. A. NEUYEN, Reserve-Kapitein.